

ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА І КРИМІНОЛОГІЇ

УДК [351.74:343.326] (474)

Володимир Валентинович ЧУМАК,
кандидат юридичних наук
(Харківський національний університет
внутрішніх справ, Харків)

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА МОДЕЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ КРАЇН БАЛТІЇ ЩОДО ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ: ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЗИТИВНОГО ДОСВІДУ В УКРАЇНІ

Досліджено основи організаційно-правової діяльності поліції країн Балтії щодо протидії тероризму. Особливу увагу приділено специфіці діяльності антитерористичних підрозділів поліції країн Балтії, їх завданням та основним напрямам роботи. На підставі проведеного аналізу обґрунтовано доцільність використання досвіду діяльності антитерористичних поліцейських підрозділів Естонії (K-COMMANDO), Латвії (ОМЕГА) та Литви (ARAS) в Україні.

Ключові слова: Естонія, Латвія, Литва, Україна, поліція, тероризм, досвід.

© Чумак В. В., 2016

Постановка проблеми. На сьогодні проблема забезпечення миру та міжнародної безпеки є чи не найактуальнішою для кожної держави світу. Міжнародний тероризм порушує гармонійний розвиток країн світу, а також загрожує миру та безпеці. У таких умовах боротьба з тероризмом стала одним із пріоритетних напрямів діяльності міжнародних організацій [1].

Безпека громадян та мешканців Європи на сьогодні перебуває під загрозою у зв'язку з появою нових викликів та великої кількості терористичних організацій та угруповань. Проблема захисту громадян від терористичної загрози є актуальною і для України, яка є невід'ємною частиною сучасної Європи.

Ситуація з тероризмом в Європі значно змінилася після терористичних актів 7 липня 2005 р. у Лондоні. Саме ці події у столиці Великої Британії більшість фахівців вважає найважливішою віхою у історії новітнього тероризму у Європі і світі. Зазначені події не тільки стали європейським аналогом трагедії 11 вересня у США, а й підґрунтям для широкої суспільної дискусії у країнах Європи щодо проблем національної безпеки та, як наслідок, створення потужної системи антитерористичного захисту [2].

За останні роки тероризм і акти терористичного характеру перетворилися не лише на глобальну проблему сучасності, а й набули значення тотальної загрози для існування європейської та світової цивілізації. Прикладом цьому слугують нещодавні трагічні події, які відбулись 15 липня 2016 р. у м. Ніцца (Франція).

Як уже було сказано, проблема забезпечення миру та міжнародної безпеки на сьогодні, як ніколи, є актуальною і для України. Події в східних регіонах нашої держави засвідчили різке підвищення загрози тероризму, а отже, вимагають впровадження якісно нових методів виявлення, попередження і протидії активізації діяльності терористичних організацій та вжиття жорстких заходів із метою виявлення та ефективного блокування каналів фінансової підтримки такої діяльності [3, с. 56].

У затвердженій Президентом України Стратегії національної безпеки України наголошується на тому, що найбільш актуальними загрозами національній безпеці України є «... агресивні дії Росії, що здійснюються для виснаження української економіки і підриву суспільно-політичної стабільності з метою знищення держави Україна і захоплення її території» [4]. Такі дії, зокрема, полягають у розпалюванні міжетнічної, міжконфесійної, соціальної ворожнечі і ненависті, сепаратизму і **тероризму** [5, с. 64].

Україна, яка перебуває на стадії інтеграції в Європейське Співтовариство, долучаючись до загальноєвропейських процесів, на жаль, крім отримання користі від співпраці з міжнародними інституціями в різних сферах життєдіяльності, стикається й з проблемами, пов'язаними з міжнародним тероризмом. До того ж Національна поліція України, завдання якої полягає у збереженні правопорядку і спокою громадян, є доволі новим правоохоронним органом, а система правоохоронних органів у нашій державі перебуває на стадії реформування. Зрозуміло, що за таких умов доцільно вивчити кращі закордонні практики роботи відповідних підрозділів у державах-членів Європейського Союзу (далі – ЄС). Стосовно вибору країн ЄС, які можуть слугувати прикладом для становлення поліцейської діяльності в Україні, зазначимо, що ними є країни Балтії (Естонія, Латвія, Литва), які, як і Україна, мають спільне радянське та пострадянське минуле. Дослідження особливостей діяльності антитерористичних поліцейських підрозділів Естонії, Латвії та Литви пояснюється й географічною близькістю цих країн, спорідненістю вирішуваних проблем і необхідністю поглиблення співробітництва у боротьбі з тероризмом.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання протидії тероризму було і залишається предметом розгляду у наукових публікаціях О. М. Бандурки, Д. О. Беззубова, Н. П. Бортник, І. П. Голосніченка, В. Л. Грохольського, Є. В. Додіна, А. І. Долгової, С. У. Дікаєва, В. П. Ємельянова, Ю. А. Іванова, В. В. Коваленка, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, В. В. Крутова, В. А. Ліпкана, О. М. Литвинова, В. В. Лунеєва, В. Л. Ортинського, В. Е. Петрищева, В. М. Трубникова, В. Ф. Ущаровського, О. М. Храмова, Д. А. Шестакова та ін.

Слід зазначити, що розвиток цієї наукової галузі у Східній Європі тільки розпочався і є досить новим. Це дає країнам-членам ЄС та країнам-сусідам, і в тому числі Україні, можливість врахувати досвід роботи правоохоронних органів Європи щодо протидії тероризму та втілити в життя найбільш вдалі напрацювання західних правоохоронних органів і вчених у галузі "terrorism studies".

Вагомий внесок у вивчення питання діяльності правоохоронних органів зарубіжних країн щодо протидії тероризму зробили такі вітчизняні дослідники, як О. М. Бандурка, В. О. Глушков, С. М. Гусаров, В. П. Ємельянов, Н. А. Зелінська, Д. П. Калаянов, О. М. Костенко, М. В. Корнієнко, А. Т. Комзюк, К. Б. Левченко, О. М. Литвинов, М. В. Лошицький, Є. Л. Стрельцов, М. І. Хавронюк, О. О. Юхно, О. Н. Ярмиш, С. С. Яценко та багато інших. Однак майже у всіх цих роботах мова йшла насамперед про країни Західної та Центральної Європи (Велику Британію, Німеччину, Італію, Польщу, Францію), без врахування досвіду інших країн, серед

яких провідне місце належить країнам Балтії. Крім того, в Естонії, Латвії та Литві вже тривалий час успішно працюють антитерористичні поліцейські підрозділи, які ефективно ведуть боротьбу з організованими кримінальними і терористичними структурами. Вважаємо, що аналіз діяльності антитерористичних поліцейських підрозділів у зарубіжних країнах стає ще більш необхідним і актуальним, враховуючи той факт, що в Україні проводиться антитерористична операція, що знов-таки зумовлює наукову новизну цієї статті.

Отже, **метою статті** є дослідження основ організаційно-правової діяльності поліції країн Балтії з протидії тероризму та окреслення перспектив застосування їх досвіду в Україні.

Виклад основного матеріалу. Після низки терористичних актів, які відбулися у світі, у 2001 р. Радою ЄС було прийнято рішення створити міжнародну організацію, яка об'єднувала б зусилля держав-членів ЄС у боротьбі з тероризмом.

У 2001 р. після саміту Європейського Союзу було вирішено створити міжнародну організацію ATLAS для захисту держав-членів ЄС від організованих кримінальних і терористичних структур, покращити співпрацю в боротьбі з тероризмом між країнами ЄС і вжити узгоджених заходів, щоб гарантувати високий рівень безпеки.

ATLAS – це міжнародна організація, яка складається із спеціалізованих поліцейських одиниць держав-членів ЄС, мета якої полягає у співпраці і наданні взаємної підтримки й допомоги у боротьбі з тероризмом та підвищення навичок, знань і досвіду у протидії тероризму серед правоохоронних органів держав-членів ЄС.

У зв'язку з цим було створено п'ять проектних груп, які склалися з поліцейських одиниць чотирьох держав-членів ЄС, які спеціалізувалися в певних сферах:

- Австрійська ЕКО COBRA щодо набігів у будівлях;
- Британський CO19 щодо набігів у метро;
- Французька GIGN щодо набігів на літак;
- Французька RAID щодо рейдів поїздів та автобусів;
- Німецький GSG 9 щодо морських дій [6].

Учасниками мережі ATLAS є: ARAS (Литва); ACVILA (Румунія); AKS (Данія); BOA (Польща); DELTA (Норвегія); DSI (Нідерланди); DSU (Бельгія); ЕАО (Кіпр); ЕКАМ (Греція); ЕКО COBRA (Австрія); ERU (Ірландія); GIGN (Франція); GIS (Італія); GEO (Іспанія); GOE (Португалія); GSG 9 (Німеччина); KARHU (Фінляндія); K-COMMANDO (Естонія); LYNX (Словаччина); NI (Швеція); NOCS (Італія); ОМЕГА (Латвія); RAID (Франція); RED PANTHER (Словенія); CO19 (Велика Британія);

SEK BWL (Німеччина); SAG (Мальта); SIAS (Румунія); SUCT (Болгарія); TESZ (Угорщина); UEI (Іспанія); URNA (Чеська Республіка); USP (Люксембург) [7].

Після вступу країн Балтії до ЄС антитерористичні поліцейські підрозділи Естонії (K-COMMANDO), Латвії (ОМЕГА) та Литви (ARAS) були прийняті до міжнародної організації ATLAS та представляють свої країни в ній.

З огляду на геополітичне розташування країни Балтії автоматично стали східною межею ЄС. Більшість маршрутів зі сходу на захід і з півночі на південь на шляху до Європи пролягають саме через територію цих трьох держав. Увага різних кримінальних структур або навіть терористичних організацій до Балтійського регіону постійно зростає, більш того, між ними йде боротьба за сфери впливу. Збільшення потоку нелегальних емігрантів з країн Азії, контрабанда наркотичних речовин та інших товарів – усе це відчули країни Балтії.

Після вступу до ЄС цей потік лише виріс. Для запобігання таким загрозам Естонією, Латвією та Литвою були створенні антитерористичні поліцейські підрозділи K-COMMANDO (Естонія), ОМЕГА (Латвія) та ARAS (Литва). Розглянемо їх.

Антитерористичний поліцейський підрозділ Естонії K-COMMANDO з'явився після розпаду Радянського Союзу. Він мав вирішувати специфічні завдання по боротьбі з організованими кримінальними і терористичними структурами.

Підрозділ працює під командою Центральної кримінальної поліції (Keskkriminaalpolitsei).

K-COMMANDO відомий високим рівнем професіоналізму та має гарну репутацію щодо боротьби з тероризмом. І це не дивно, адже для того, щоб стати співробітником антитерористичного поліцейського підрозділу, необхідно пройти суворе тестування, фізичне випробування та схвалення всіх чинних членів команди. Після того, коли згода була досягнута, кандидат приймається до підрозділу.

Кількість членів підрозділу до нині засекречена, крім того, на сьогоднішній день немає втрат серед співробітників підрозділу, що підкреслює професіоналізм його співробітників [8].

Антитерористичний поліцейський підрозділ Латвії ОМЕГА був створений на початку 90-х років для вирішення специфічних завдань по боротьбі з організованими кримінальними і терористичними структурами. Підрозділ Латвії ОМЕГА є спецпідрозділом кримінальної поліції Латвії.

До обов'язків підрозділу ОМЕГА входить боротьба з тероризмом, затримання особливо небезпечних злочинців, наведення громадського

порядку, коли не може впоратися спецназ АЛЬФА, знешкодження вибухових пристроїв, боротьба з наркоманією [9]. ОМЕГА співпрацює з багатьма іншими антитерористичними підрозділами Європи.

Підрозділ Литовської поліції з антитерористичних операцій «ARAS» – це незалежний спеціалізований підрозділ поліції, який включає в себе командування, відділ інформації, аналізу і переговорів, відділ пошуку та ліквідації вибухових речовин, спеціальний загін, три роти, одна з яких розташована в портовому місті Клайпеда. У підрозділах також є спеціалізовані групи розвідки, снайперів, альпіністів, бойових плавців, професійних переговорників [6].

Діяльність підрозділу поліції з антитерористичних операцій «ARAS» регулюється Конституцією Литовської Республіки, міжнародними договорами, законодавством ЄС, Статутом внутрішньої служби, законодавством про поліцію та іншими нормативно-правовими актами Литовської Республіки.

До основних завдань підрозділу Литовської поліції з антитерористичних операцій «ARAS» належать:

- організація, управління і проведення спеціальних антитерористичних операцій всередині Литви;
- звільнення заручників та затримання небезпечних озброєних злочинців в екстремальних умовах;
- знешкодження вибухових пристроїв і вибухових речовин, які використовувалися в терористичних або злочинних цілях;
- у разі необхідності допомога правоохоронним структурам Литви у затриманні особливо небезпечних озброєних злочинців;
- виконання контрснайперського прикриття особливо важливих персон під час офіційних візитів.

При цьому підрозділ «ARAS» несе відповідальність не тільки за припинення терористичних актів, а й бере активну участь у запобіганні їм.

Підрозділ Литовської поліції з антитерористичних операцій «ARAS» при вирішенні покладених на нього завдань виконує такі функції:

- у межах своєї компетенції організовує та реалізує цільові спеціальні плани операцій;
- веде переговори щодо звільнення заручників, затримання озброєних та небезпечних злочинців;
- відповідно до компетенції бере участь в оперативних діях із затримання осіб, підозрюваних у вчиненні або підготовці до вчинення правопорушення;
- нейтралізує знайдені саморобні вибухові пристрої і речовини, які використовуються в терористичних або злочинних цілях;

- відповідно до компетенції збирає та аналізує інформацію про терористичні загрози, співпрацює з іншими компетентними органами в цій галузі;
- відповідно до компетенції готує плани та програми щодо вжиття антитерористичних заходів, інформує громадськість про профілактику тероризму;
- бере участь у робочих групах та комітетах по боротьбі з тероризмом;
- співпрацює з литовськими і зарубіжними правоохоронними органами та установами, надає методичну допомогу правоохоронним органам та установам щодо попередження тероризму.

Підрозділ «ARAS» під час виконання своїх завдань, у межах своєї компетенції, має право:

- брати участь у секретних операціях, що проводяться спільно з іншими органами поліції та правоохоронних органів;
- збирати дані та інформацію;
- вимагати від фізичних та юридичних осіб, осіб без громадянства та іноземних громадян виконання законів Литовської Республіки, постанов уряду та інших нормативно-правових актів [6].

Підрозділ «ARAS» фінансується з державного бюджету, забезпечується сучасним озброєнням та обладнанням для успішного виконання завдань [10, с. 104]. Не є винятком у цьому аспекті також підрозділи K-COMMANDO (Естонія) та ОМЕГА (Латвія).

Професіоналізм співробітників підрозділів перевіряється більш, ніж один раз на рік в реальних операціях.

Багато досвіду співробітники підрозділів отримують під час участі в різних навчальних спецопераціях, які організуються як США, так і іншими провідними країнами світу.

В умовах реформування правоохоронних органів в Україні ознайомлення із зарубіжними напрацюваннями є нагальною необхідністю. Аналіз концептуальних підходів до організації діяльності поліцейських служб у зарубіжних країнах об'єктивно сприяє не лише чіткому визначенню магістрального шляху оптимізації правоохоронної діяльності в Україні, а й впровадженню найбільш дієвих організаційно-правових форм у практику управління МВС України [11, с. 2], зокрема поліції.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Підсумовуючи викладене, зазначимо, що тероризм є однією з найгостріших проблем та найстрашніших загроз для світової спільноти початку XXI ст. Питання організації ефективної протидії тероризму є ключовим як внутрішньої політики багатьох країн, так їх міжнародної взаємодії.

Україні слід активніше використовувати позитивний зарубіжний

досвід у сфері боротьби з проявами міжнародного тероризму. Так, на окрему увагу заслуговує приведення українського законодавства у відповідність до міжнародних стандартів.

Зарубіжний досвід показує, що багато країн Європи пішли шляхом формування особливих підрозділів і спецслужб щодо боротьби з тероризмом, оснащених сучасною технікою, зброєю і транспортом. Серед них особливе місце посідають країни Балтії, досвід організації правоохоронної діяльності в цілому та щодо боротьби з тероризмом зокрема є одним з найбільш прийнятних для запозичення нашою державою.

Дослідивши переваги зарубіжного досвіду інституційного забезпечення боротьби з тероризмом та виходячи з сучасних реалій України (проведення на її території антитерористичної операції, підвищений рівень терористичної загрози), маємо констатувати, що діяльність антитерористичних поліцейських підрозділів Естонії (K-COMMANDO), Латвії (ОМЕГА), Литви (ARAS) заслуговує на подальше вивчення, а їх наробки та досягнення – впровадження в діяльність Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України, а саме слід створити новий єдиний структурний підрозділ, який займався б антитерористичними операціями в Україні та входив до складу поліції особливого призначення Національної поліції України.

Перспективними напрямками подальших досліджень вважаємо формулювання конкретних пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правової бази України, створення у складі Національної поліції України спеціального підрозділу по боротьбі з тероризмом, а також дослідження досвіду діяльності антитерористичних поліцейських підрозділів інших країн Європи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Актуальні методи, способи та фінансові інструменти фінансування тероризму та сепаратизму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.sdfm.gov.ua/content/file/site_docs/2014/20141229/tipolog2014.pdf.
2. Козерод Олег. Актуальні проблеми боротьби з тероризмом у Європі [Електронний ресурс] / Олег Козерод. – Режим доступу: http://www.ipiend.gov.ua/uploads/nz/nz_54/kozerod_aktualni.pdf.
3. Дмитренко Е. С. Роль фінансового контролю у виявленні та припиненні фінансування терористичної діяльності / Е. С. Дмитренко // Державна політика у сфері протидії тероризму: міжнародний досвід і його актуальність для України : [збірник матеріалів Інтернет-конференції (Київ, 25 червня

- 2015 року)]. – Київ : Нац. акад. прокуратури України; Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України, 2015. – С. 56–57.
4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України» : Указ Президента України № 287/2015 від 26 травня 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/2872015-19070>.
  5. Дрьомов С. В. Сучасні реалії законодавчого забезпечення питань протидії тероризму в Україні / С. В. Дрьомов, М. С. Дрьомов // Державна політика у сфері протидії тероризму: міжнародний досвід і його актуальність для України : [збірник матеріалів Інтернет-конференції (Київ, 25 червня 2015 року)]. – Київ : Нац. акад. прокуратури України; Міжвідомчий науково-дослідний центр з проблем боротьби з організованою злочинністю при Раді національної безпеки і оборони України, 2015. – С. 64–65.
  6. Lietuvos policijos antiteroristinių operacijų rinktinė «Aras» : сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.policija.lt/tvs/v/?sky=31&acc_id=126&lan_id=lt.
  7. Сеть АТЛАСА [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://ru.knowledgr.com/18221589/СетьАТЛАСА>.
  8. K-Commando (спецподразделение Естонии) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://en.wikipedia.org/wiki/K-Commando>.
  9. Omega (спецподразделение Латвии) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://voinanet.ucoz.ru/index/omega_specpodrazdelenie/0-6634.
  10. Чумак В. В. Організаційно-правові питання діяльності підрозділу литовської поліції з антитерористичних операцій «ARAS»: досвід та перспективи використання в Україні / В. В. Чумак // Право і Безпека. – 2015. – № 4 (59) – С. 102–106.
  11. Басс В. О. Організаційно-правові засади створення місцевої міліції в Україні: порівняльний аналіз з діяльністю муніципальної поліції зарубіжних країн : дис... канд.. юрид. наук : 12.00.07 / В. О. Басс ; Акад. упр. МВС. – Київ, 2010. – С. 31.

Стаття надійшла до редакції 09.09.2016.

Владимир Валентинович ЧУМАК,

кандидат юридических наук

(Харьковский национальный университет внутренних дел,
Харьков, Украина)

**ОРГАНИЗАЦИОННО-ПРАВОВАЯ МОДЕЛЬ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ
ПОЛИЦИИ СТРАН БАЛТИИ ПО ПРОТИВОДЕЙСТВИЮ ТЕРРОРИЗМУ:
ПЕРСПЕКТИВЫ РЕАЛИЗАЦИИ ПОЛОЖИТЕЛЬНОГО ОПЫТА В УКРАИНЕ**

Исследованы основы организационно-правовой деятельности полиции стран Балтии по противодействию терроризму. Особое внимание уделено специфике деятельности антитеррористических подразделений полиции стран Балтии, их заданиям и основным направлениям работы. На основании проведённого анализа обоснована целесообразность использования опыта деятельности антитеррористических полицейских подразделений Эстонии (K-COMMANDO), Латвии (ОМЕГА) и Литвы (ARAS) в Украине.

Ключевые слова: Эстония, Латвия, Литва, Украина, полиция, терроризм, опыт.

Vladimir V. CHUMAK,

candidate of law sciences

(Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine)

**ORGANIZATIONAL AND LEGAL MODEL OF THE ACTIVITIES OF THE POLICE
OF BALTIC STATES ON COMBATING TERRORISM: PERSPECTIVES OF
IMPLEMENTING POSITIVE EXPERIENCE IN UKRAINE**

Problem's setting. It has been noted that the problem of peacekeeping and international security is nowadays relevant for Ukraine than ever. Events in the Eastern regions of Ukraine have shown a sharp increase in the terrorist threat and require the implementation of qualitatively new methods of detecting, preventing and combating revitalization of terrorist organizations and to take strong measures to detect and effective block of channels of financial support of such activities.

Analysis of recent studies. It has been emphasized that a significant contribution to studying the issue of the activities of law enforcement agencies of foreign countries in regard to counteracting terrorism was made by such domestic researchers as O. M. Bandurka, V. O. Hlushkov, S. M. Gusarov, V. P. Yemelianov, N. A. Zelinska, D. P. Kalaianov, O. M. Kostenko, M. V. Korniienko, A. T. Komziuk, K. B. Levchenko, O. M. Lytvynov, M. V. Loshytskyi, M. I. Havroniuk, S. S. Yatsenko and others. However, almost all these studies dealt primarily of Western and Central Europe countries (UK, Germany, Italy, Poland, France), without taking into account the experience of other countries, where the Baltic countries take the leading place.

Objective of the research. *The article's objective is to study of the bases of organizational and legal activities of the police of the Baltic countries on combating terrorism and to outline the perspectives for its implementation in Ukraine.*

The main part. *It has been found out that to prevent terrorist threats Estonia, Latvia and Lithuania created anti-terrorism police units K-COMMANDO (Estonia), OMEGA (Latvia) and ARAS (Lithuania).*

Anti-terrorist police unit K-COMMANDO in Estonia was established after the collapse of the Soviet Union to solve specific tasks in fighting against organized criminal and terrorist organizations.

Anti-terrorist police unit OMEGA in Latvia was established in the early 90s to solve specific tasks in fighting against organized criminal and terrorist organizations. Anti-terrorist police unit OMEGA in Latvia cooperates with many other anti-terrorist units in Europe.

Division of the Lithuanian police on anti-terrorist operations «ARAS» is an independent specialized police unit, which includes the headquarters, department on information, analysis and negotiations, department on search and disposal of explosives, special squad, three companies, one of which is located in the port city of Klaipeda. The departments also include specialized groups of intelligence, snipers, climbers, combat swimmers, professional negotiators.

Departments of K-COMMANDO (Estonia), OMEGA (Latvia), ARAS (Lithuania) are provided with modern weapons and equipment for successful execution of their tasks.

The professionalism of the units' personnel is tested more than once a year in real operations.

Much experience the units' officers get, when they take part in various training special operations, organized by both the United States and other leading world countries.

Conclusions. *Having examined the advantages of international experience of institutional support for the fight against terrorism and on the basis of current realities in Ukraine (holding anti-terrorist operation on its territory, an increased level of terrorist threat) we have to state that the positive experience of anti-terrorist police units' activities in Estonia (K-COMMANDO), Latvia (OMEGA) Lithuania (ARAS) deserves further study and implementation into the activities of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine and the National Police of Ukraine, namely we need to create a new single structural unit to deal with anti-terrorist operations in Ukraine and will be a part of the special purpose police of the National Police of Ukraine.*

Key words: *Estonia, Latvia, Lithuania, Ukraine, police, terrorism, experience.*